

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Орон нутгийн өмчийн газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: УВА-2023/31/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn
Улаангом хот
2023 он

Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газар,
Дарга, тэргүүлэх аудитор: М.Батсуурь
Утас: 70453317, Цахим хаяг:
BatsuuriM@audit.gov.mn
Аудитын менежер: М.Бат-Амгалан
Утас: 70453799, Цахим хаяг: Bat-Amgalanm@audit.gov.mn
Гэрээт аудитор: С.Алтанхундага
Утас: 70453799, Цахим хаяг:
S.Altanhundaga@yahoo.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	
Асуудлыг онцолсон хэсэг	
Аудитын гол асуудал	
2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА	
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН	
4.1 Ерөнхий зүйл	
4.2 Материаллаг байдал	
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт	
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	
4.5.1 Завсрын аудитын талаар	
4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн	
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	
5.1 Залруулсан алдаа	
5.2 Төлбөрийн акт	
5.3 Албан шаардлага	
5.4 Зөвлөмж	
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
СТА	Санхүүгийн тайлангийн аудит
ТШЗ	Төсвийн шууд захирагч
НА	Нийцлийн аудит

**УВС АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

213400, Увс аймаг, Улаангом сум,
Ө.Бадрахын гудамж
Утас: 70-45-33-17, Факс: (976)70-45-33-17,
E-mail: uvs@audit.gov.mn

ОРОН НУТГИЙН ӨМЧИЙН ГАЗРЫН
ДАРГЫН АЛБАН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН
ГҮЙЦЭТГЭГЧ Ө.МӨНХЗУЛ ТАНАА

2023.02.23 № УВА-2023/31/НА-СТА-ТЦЗ
танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Орон нутгийн өмчийн газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Орон нутгийн өмчийн газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Орон нутагт төрийн болон орон нутгийн өмчийн улсын үзлэг тооллогыг зохион байгуулсан байна. Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газрын даргын 2022 оны 12 дугаар сарын 07-ны Б/106 дугаар тушаалаар шилжүүлсэн 2342.0 мянган төгрөгийн зөөврийн компьютерийг хүлээн авсан байна. Орон нутгийн өмчийн газрын нягтлан бодогч 2022 оны 3 дугаар сард өөрчлөгдсөн байна.

Аудитын гол асуудал

АДБОУС 2701.8-д тодорхойлсон тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх ажил гүйлгээ байхгүй болно.

Бусад асуудлын хэсэг

Санхүүгийн тайлангийн тодруулга толилуулгад тусгаагүй, аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалтын улмаас аудитын хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй асуудал гараагүй болно.

0200000097

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

М.БАТСУУРЬ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1. Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөг/			
Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,064,800	539.00
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	00.00	539.00
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	00.00	539.00
3121	Төгрөг	00.00	539.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	1,064,800.00	00.00
354	Хангамжийн материал	1,064,800.00	00.00
35410	Бичиг хэргийн материал	1,064,800.00	00.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	14,178,414.44	19,612,675.03
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	14,178,414.44	19,612,675.03
392	Биет хөрөнгө	13,878,414.44	19,612,675.03
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	70,000,000.00	70,000,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(70,000,000.00)	(70,000,000.00)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	30,105,800.00	40,362,835.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(19,847,579.77)	(23,853,743.22)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	5,893,550.00	5,893,550.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(2,273,355.79)	(2,789,966.75)
393	Биет бус хөрөнгө	300,000.00	
39301	Програм хангамж	1,820,000.00	1,820,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,520,000.00)	(1,820,000.00)
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	15,243,214.44	19,913,214.03
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	350,000.00	00.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	350,000.00	00.00
413	Өглөг	350,000.00	00.00
4136	Бусад өглөг	350,000.00	00.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	350,000.00	00.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	14,893,214.44	19,613,214.03
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	14,893,214.44	19,613,214.03
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	39,887,571.81	39,887,571.81
512	Хуримтлагдсан үр дүн	(24,994,357.37)	(20,274,357.78)
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	(24,994,357.37)	(24,994,357.37)
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	4,719,999.59
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	15,243,214.44	19,613,214.03

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөг/			
Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	167,043,400.00	211,944,835.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	5,700,000.00	7,977,035.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	5,700,000.00	7,977,035.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	5,700,000.00	7,977,035.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	5,700,000.00	5,635,000.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого		2,342,035
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	161,343,400.00	203,967,800.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	161,343,400.00	203,967,800.00

132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	161,343,400.00	203,967,800.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	170,668,527.94	207,224,835.41
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	170,668,527.94	207,224,835.41
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	164,421,424.44	196,973,751.61
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	113,425,628.00	125,177,042.20
210101	Үндсэн цалин	113,425,628.00	125,177,042.20
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	14,850,724.54	15,353,369.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	11,144,588.81	10,804,697.90
210202	Тэтгэмжийн даатгал	951,088.59	1,250,986.19
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	687,702.63	1,000,788.93
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	187,940.47	223,583.84
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	1,879,404.04	2,073,312.14
210304	Байрны түрээс	1,260,000.00	1,260,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	173,793,599.96	15,308,695.00
210401	Бичиг хэрэг	4,067,835.70	3,418,714.00
210402	Тээвэр, шатахуун	9,112,200.00	7,884,200.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,423,364.26	2,553,231.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,190,200.00	1,452,550.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	4,200,000.00	7,298,900.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл		575,000.00
210604	Урсгал засвар	4,200,000.00	6,723,900.00
2107	Томилолт, зочны зардал	2,651,500.00	3,118,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	2,651,500.00	3,118,000.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах		
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	6198,972.00	6,148,171.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,820,000.00	4,799,500.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	324,000.00	324,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	96,500.00	96,500.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	106,472.00	109,971.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	22,000.00	22,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	830,000.00	796,200.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,040,999.94.00	23,309,574.41
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		1,656,800.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	200,000.00	1,830,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	3,840,999.94	4,822,774.41
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	6,247,103.50	10,251,083.80
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	3,975,400.00	4,804,960.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,975,400.00	4,804,960.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	2,271,703.50	5,446,123.80
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,271,703.50	5,446,123.80
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	(3,625,27.94)	4,719,999.59
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	(3,625,27.94)	4,719,999.59

2.3. Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	/төгрөг/	
		Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	167,043,400.00	209,602,800.00
11	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО		
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	5,700,000.00	5,635,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	5,700,000.00	5,635,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	161,343,400.00	203,967,800.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс		
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	161,343,400.00	203,967,800.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	161,343,400.00	203,967,800.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	167,043,400.00	209,602,261.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	167,043,400.00	209,602,261.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	160,796,296.50	199,351,177.20
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	113,540,600.00	125,177,044.20
210101	Үндсэн цалин	113,540,600.00	100,600,282.00
210102	Нэмэгдэл		11,938,868.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт		4,408,609.00
210104	Урамшуулал		8,229,283.20
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	14,850,724.54	15,353,369.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	11,071,420.63	10,642,170.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	951,088.59	1,250,986.19
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	760,870.81	1,000,788.93
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	187,940.47	223,583.84
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	1,879,404.04	2,235,840.04
210206	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн /ТӨҮГ/		
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	1,260,000.00	1,260,000.00
210304	Байрны түрээс	1,260,000.00	1,260,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	15,214,499.96	14,021,395.00
210401	Бичиг хэрэг	2,428,935.70	2,322,714.00
210402	Тээвэр, шатахуун	9,112,200.00	7,884,200.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,423,364.26	2,553,231.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,250,000.00	1,261,250.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	6,880,000.00	9,403,900.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	2,330,000.00	2,330,000.0
210602	Тавилга	350,000.00	350,000.00
210604	Урсгал засвар	4,200,000.00	6,723,900.00
2107	Томилолт, зочны зардал	2,651,500.00	3,118,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	2,651,500.00	3,118,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	6,198,972.00	6,148,171.00

210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,820,000.00	4,766,500.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	324,000.00	324,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	96,500.00	96,500.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	106,472.00	109,971.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	22,000.00	22,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	830,000.00	829,200.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	200,000.00	24,869,300.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		23,039,300.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	200,000.00	1,830,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	6,247,103.50	10,251,083.80
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	3,975,400.00	4,804,960.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,975,400.00	4,804,960.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	2,271,703.50	5,446,123.80
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,271,703.50	5,446,123.80
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)		539.00
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	00.00	539.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		0.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		539.00

2.4. Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/ өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөг/						
Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2021 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	39,887,571.81		-21,369,229.43		18,518,342.38
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт					
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	39,887,571.81		-21,369,229.43		18,518,342.38
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн			-3,625,127.94		-3,625,127.94
C08	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	39,887,571.81	00.00	-24,994,357.37	00.00	14,893,214.44
D01	2022 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	39,887,571.81	00.00	-24,994,357.37	00.00	14,893,214.44
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт		00.00		00.00	

D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	39,887,571.81		-24,994,357.37		14,893,214.44
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00		4,719,999.59		4,719,999.59
D09	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	39,887,571.81		-20,274,357.78		19,613,214.03

2.5. Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөг/

ЭЗА	Үзүүлэлт	Тайлант оны		
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл			
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	208,967,800.00	204,156,137.20	4,811,662.80
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	208,967,800.00	204,156,137.20	4,811,662.80
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	204,162,300.00	199,351,177.20	4,811,662.80
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	128,706,400.00	125,177,042.20	3,529,357.80
210101	Үндсэн цалин	128,706,400.00	100,600,282.00	28,106,118.00
210102	Нэмэгдэл		11,938,868.00	(11,938,868.00)
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт		4,408,609.00	(4,408,609.00)
210104	Урамшуулал		8,229,283.20	(8,229,283.20)
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	16,494,500.00	15,353,369.00	1,141,131.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	11,216,300.00	10,642,170.00	574,130.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,319,500.00	1,250,986.19	68,513.81
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,055,700.00	1,000,788.93	54,911.07
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	263,900.00	223,583.84	40,316.6
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2,639,100.00	2,235,840.04	403,259.96
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	1,260,000.00	1,260,000.00	
210304	Байрны түрээс	1,260,000.00	1,260,000.00	
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	14,021,400.00	14,210,395.00	5.00
210401	Бичиг хэрэг	2,171,200.00	2,322,714.00	(151,514.00)
210402	Тээвэр, шатахуун	7,884,200.00	7,884,200.0	
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,716,000.00	2,553,231.00	162,769.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,250,000.00	1,261,250.00	(11,250.00)
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	9,403,900.00	9,403,900.00	

210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	2,330,000.00	2,330,000.0	
210602	Тавилга	350,000.00	350,000.00	
1,260,000.00	1,260,000.00	1,260,000.00	1,260,000.00	1,260,000.00
210604	Урсгал засвар	6,723,900.00	6,723,900.00	
2107	Томилолт, зочны зардал	3,118,000.00	3,118,000.00	
210702	Дотоод албан томилолт	3,118,000.00	3,118,000.00	
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	6,155,500.00	6,148,171.00	7,329.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,770,000.00	4,766,500.00	3,500.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	324,000.00	324,000.00	
210803	Даатгалын үйлчилгээ	96,500.00	96,500.00	
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	106,472.00	109,971.00	
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	22,000.00	22,000.00	3,029.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	830,000.00	829,200.00	800.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	25,002,600.00	24,869,300.00	133,300.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	23,039,300.00	23,039,300.00	
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,963,300.00	1,830,000.00	133,300.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	4,805,500.00	4,804,960.00	540.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	4,805,500.00	4,804,960.00	540.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	4,805,500.00	4,804,960.00	540.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	218,907,500.00	201,884,972.70	17,022,527.30
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	213,907,500.00	196,249,972.70	17,657,527.30
132001	Орон нутгийн төсвөөс	213,907,500.00	196,249,972.70	17,657,527.30
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	5,000,000.00	5,635,000.00	(635,000.00)
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1	
610001	Төсвийн байгууллага	1	1	
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	10.00	10.00	
620001	Удирдах ажилтан	1.00	1.00	
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	6.00	6.00	
620003	Үйлчлэх ажилтан	3.00	3.00	
620004	Гэрээт ажилтан			

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Орон нутгийн өмчийн газар нь орон нутгийн өмчийг бүртгэх, эзэмших ашиглах хувьчлах захиран зарцуулах, зэрэг өмчийн харилцааны олон талт үйл ажиллагааны талаар бодлогыг боловсруулж, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа ажил үйлчилгээ худалдан авах тендер шалгаруулалтын ил тод байдлыг хангах, өрсөлдөх тэгш боломжийг хангаж ажилладаг байна.

2022 онд Төрийн бодлого, хууль тогтоомжид нийцүүлэн хэрэгжүүлснээр орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил үйлчилгээ худалдан авах ажиллагааг олон улсын жишигт хүргэх, цахим худалдан авах ажиллагааг орон нутагт нэмэгдүүлэх зорилт тавьж ажиллажээ.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Байгууллагын үйл ажиллагаа явуулж буй хууль эрх зүйн хувьд:

1. Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль
2. Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль

Тайлант хугацаанд санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд дараах өөрчлөлтүүд орсон байна. Үүнд:

- ✓ Хөдөлмөрийн тухай хууль - Шинэчлэн найруулгыг 2022 оны 01 сарын 01-ний өдрөөс мөрдөж эхэлсэн.
- ✓ Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль -2022 оны 04 дүгээр сарын 29-ний өдөр батлагдсан.
- ✓ Төрийн албаны тухай хуульд 2022 оны 4 дүгээр сарын 22-ны өдөр, 7 дугаар сарын 05-ны өдөр, 11 дүгээр сарын 11-ний өдөр нэмэлт өөрчлөлтүүд оруулсан байна.
- ✓ Төсвийн тухай хуульд 2022 оны 4 дүгээр сарын 22-ний өдөр, 7 дугаар сарын 01-ний өдөр, 8 дугаар сарын 29-ний өдөр, 11 дүгээр сарын 11-ний өдөр
- ✓ Засгийн газрын 2018 оны 12 дугаар сарын 19-ний өдрийн 382 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралтаар батлагдсан " Төрийн захиргааны болон үйлчилгээний албан хаагчид төрийн алба хаасан хугацааны нэмэгдэл олгох журам"
- ✓ Засгийн газрын 2019 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдрийн 276 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралт
- ✓ Засгийн газрын 2022 оны 03 дугаар сарын 09-ний өдрийн 107 дугаар тогтоолын 7 дугаар хавсралт
- ✓ Сангийн сайдын 2022 оны 06 дугаар сарын 02-ны өдрийн 120 дугаар тушаал "Албан томилолтын зардлын тариф" тус тус нэмэлт өөрчлөлт оруулсан байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Орон нутгийн өмчийн газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Орон нутгийн өмчийн газрын 2022 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан “Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 4,370.0 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

Үзүүлэлт	/мянган төгрөгөөр/		
	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	00.0	0.5	0.5
Авлага	00.0	00.0	00.0
Бараа материал	1,064.8	00.0	-1,064.8
Үндсэн хөрөнгө	14,178.0	19,612.7,0	5,434.3
Нийт хөрөнгө	15,243.2	19,613.2	4,370.0
Өр төлбөр	350.0	00.0	-350.0
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	14,893.2	19,613.2	4720.0
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	15,243.2	19,613.2	4,370.0

Мөнгөн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 0.5 мянган төгрөг болж өссөн нь зарцуулагдаагүй үлдэгдэл үүссэн байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэлгүй болсон нь материал худалдан авч нөөцлөөгүйгээс шалтгаалжээ.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 19,612.7 мянган төгрөг болж 5,434.3 мянган төгрөгөөр өссөн нь компьютер, тоног төхөөрөмж худалдан авсан, зөөврийн компьютер балансаас балансад шилжиж ирснээс шалтгаалжээ.

Өглөгийн дансны үлдэлдэлгүй болсон нь 350.0 мянган төгрөгийн ширээнийхээ үнийг төлснөөс шалтгаалжээ.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 19,613.2 мянган төгрөг болж 4,720.0 мянган төгрөгөөр өссөн нь компьютер, тоног төхөөрөмж нэмэгдсэнээс шалтгаалжээ.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2022 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг улсын төсвөөс 287,085.4 мянга, үйл ажиллагааны орлогоос 5,000.0 мянга, нийт зарлагыг 292,085.4 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн төслийн саналаас цалингийн зардлыг 38,548.5 мянга, бусад зардлыг 44,569.0 мянган төгрөгөөр бууруулж, 208,967.8 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант оны батлагдсан төсвийг 208,967.8 мянган төгрөгөөр баталсан байна. Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 70426 хөтөлбөрийн 80101 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 203,967.8 мянган төгрөгийг улсын төсвөөс, 5,000.0 мянган төгрөгийг үйл ажиллагааны орлогоос бүрдүүлэхээр байна. Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 204,156.1 мянган төгрөгийн санхүүжилт олгож, үйл ажиллагааны орлого 5,635.0 мянган төгрөгийг төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 204,156.1 мянган төгрөг буюу 97.7 хувьтай байгаа нь үндсэн үйл ажиллагааны зардлын төсвийг 4,811.7 мянган төгрөгөөр дутуу зарцуулсантай холбоотой байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

/мянган төгрөгөөр/					
д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
1	Үндсэн үйл ажиллагаа, нийтлэг үйлчилгээ /80101/	176,353.0	171,975.4	4,377.6	97.5%
2	Мэдээлэл сурталчилгаа /80205/	3,700.0	3,700.0	0	0
	Зөвлөл, хороо, комиссын гишүүдийн ажлын хөлс/80224/	1,070.0	1,066.5	3.5	99.6%
	Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж, урамшуулал, дэмжлэг /80802/	4,805.5	4,375.0	430.5	91.0%
	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тооллого/81545/	23,039.0	23,039.3	0	0

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “Нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй. Тайлант онд Орон нутгийн өмчийн газрын нэмэлт санхүүжилтийн дансаар орлого, зарлага гараагүй байна.

3.5.4 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн

Орон нутгийн өмчийн газар нь тайлант онд хэрэгжүүлсэн төсөл хөтөлбөр байхгүй байна.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Орон нутгийн өмчийн газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газрын гэрээт аудитор С.Алтанхундага гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер М.Бат-Амгалан, дарга, тэргүүлэх аудитор М.Батсуурь нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Орон нутгийн өмчийн газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг 2023 оны 01 дүгээр сарын 20-ны өдрийн 13 дугаар албан бичгээр Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг дунд гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн шатанд тодорхойлсон материаллаг байдлыг 2021 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 170,668.8 мянган төгрөгөөс 1 хувиар буюу 1,706.7 мянган төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагатай гэж үзсэн. Гүйцэтгэлийн шатанд материаллаг байдлыг 2022 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 207,224.8 мянган төгрөгийн 1

хувиар буюу 2,072.2 мянган төгрөгөөс 80 хувиар тооцож 1,657.8 мянган төгрөгөөр тогтоосон.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор Орон нутгийн өмчийн газрын хувьд хуульд хамаарах зүйл заалтын хүрээнд биет горим сорилыг хэрэгжүүлсэн.

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил гараагүй болно. /АБ-4/

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд оруулбал зохих 119 мэдээллээс хугацаандаа оруулсан 111, хугацаа хоцроож 8 мэдээллийг шилэн дансны цахим хуудсанд байршуулсан байна.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь Шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн гэж дүгнэлээ.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Орон нутгийн өмчийн газрын 2022 оны санхүүгийн тайланд завсрын аудит хийгээгүй болно.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх аудитаар тогтоосон төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилтийн талаар бичнэ.

Хүснэгт 4 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт	1	713.2	1	713.2	100
Албан шаардлага					

Зөвлөмж					
Нийт дүн	1	713.2	1	713.2	100

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Орон нутгийн өмчийн газрын хувьд дараагийн аудитаар анхаарах асуудал байхгүй болно.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар зөрчил илрээгүй болно.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ

ХЯНАСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР /М.БАТСУУРЬ/

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР /М.БАТ-АМГАЛАН/

БЭЛТГЭСЭН:

ГЭРЭЭТ АУДИТОР /С.АЛТАНХУНДАГА/

2023 оны 02 дугаар сарын 08-ны өдөр